

Sursa: "H-33"

Casa: "Rodica"

00193 / 4.02.972, ora 21

Participă: Lt. Buliga V.

176.

NOTA INFORMATIVA

(Redat de pe bandă de magnetofon)

I=informatorul

O=ofițerul

I. În data de miercuri 2 feb. Horvath îmi spune ca să învăț replicile de la piesa "Învățătoarea", dialogul cu soția mea (Mentor pt. că s-ar putea să filmăm. L-am întrebat ce s-a întâmplat de "s-ar putea"? De fapt cu o zi înainte mi-a spus că o să filmăm și să fim pregătiți. Vineri înainte de masă îmi spune "vezi învăță rolul tău din "Chef boieresc" scena a-II-a pentru că s-ar putea să nu aprobe "Învățătoarea". Respectiv redactoarele aceea de la televiziune a fost la tov. Ilovan și nu se știe dacă ne aprobă. Pe redactoare știu că o cheamă Eva. Toată lumea știe că vineri la ora 7 să mergă pentru a a filmă pentru că cei de la București au venit cu această în intenție. Au venit concret pentru a filma viața culturală a naționalității maghiare din Bistrița, în special activitatea echipei de teatru în lb. maghiară și ce se mai ivește pe parcurs. Am fost la ședința cu secretarul de stat și am mers îndreptat spre ședință ma-m întâlnit pe stradă cu Horvath Pall și Pirioșco. Le-am spus că nu mi-am luat costumul cu mine pt. că nu stau departe și dacă va fi ceva voi pleca să mă schimb. El îmi întreb: "Pally care e situația ce se face?" "Păi nu se face nimic. A fost în discuție la Ilovan dar nu a aprobat nici o filmare. A spus: "pt. că voi fi compromis această piesă" adică reproduc cu cuvintele lui "că noi leem dat zice-se o nuanță cu totul alta decât au avea-o în realitate, ideea piesei lui Brody și că din această cauză au fi interzicte în sine sens ideea piesei nu mi se aprobă înregistrarea. Să dăm interviuri, să dăm câteva scene din Cheful Boieresc, decât sîntem în stare de asta de "Învățătoarea"-nu!" Era extraordinar de revoltat, pur și simplu nu vorbea. Se vedea pe el că era dat gata. Pirioșco a intervenit și ea și a spus: "Uite că nu se aprobă, toată lumea o să mă vădă acolo îmbrăcată și totuși să nu se facă. În continuare nu s-a mai comentat nimic. Cînd am ajuns la Casa de Cultură l-am întrebat: "Atunci dăm din Cheful boieresc ceva?" A răspuns: "Nu dăm nimic, dă-o drăcului de treabă, se va încheia istre nunta aceea de la Cîmpănaia"-org

nizată și regizată de Horvath Pirosko.

După ședință, a venit toată lumea care aștepta nerăbdătoare. Au început să se facă bancuri pe chestia aceasta. După care am aflat că nu se mai face nimic și toată lumea a plecat acasă. Miercuri s-a pu problema că vinevi se vor face filmări din "Invățătoarea" iar vine când s-a aflat că nu se face nimic toată au fost stupefizați deoarece toți se așteptau, într-o atmosferă festivă să fie filmați.

In prezența lui Iakob Mihai, Marikuța Feter, Szoreny Miki: "ce credeți că problema aceasta se va opri aici? La ultima repetiție de miercuri el a mai comentat: "Auzi, să interzică Illovar înregistrările din "Invățătoarea" așa ceva n-a "păpat" Europa de cine. "ai erau de feță și câțiva dintre membrii formației de teatru, și tie lui, d-na Kantor, eu și nu mai pot să dau alte nume, dar au mai fost câțiva."

Apoi am mai avut câteva discuții pentru că vrem să facem o piesă de actualitate concomitent cu piesa "Chef boieresc". A venit Bako și s-au înțeles să meargă la București și să le dea un telefon la Teatrul maghiar din Oradea ori să le trimită o telegramă să ni se pună la dispoziție o piesă actuală, care să o putem și noi juca. Astăzi au și plecat Tg. Mureș Bako Horvath, Botoș și nu mai știu cine, cu mașina au plecat acolo. Au relații printre artiștii de acolo, deși eu nu cunosc nume, bănuiesc că are asemenea relații. O să pot afla ce relații are acolo, eventual o să sflu prin Pirosko.

Totuși urmează să prezentăm un program de versuri, nu numai din lirica maghiară. Cine ce alege dar să fie versuri de dragoste. În decurs de 2 săptămâni trebuie să se pună treaba aceea la punct. Ne-am gândit să facem treaba aceasta într-o timp până ce sosește piese de actualitate de la Oradea ori Tg. Mureș. Vrem să facem piesa de actualitate paralel cu piesa "Chef boieresc" dar de camdată nu am găsit nici o piesă corespunzătoare care să fie de talia noastră. El a spus că pt. el ar fi indiferent dar ar prefera o piesă de Mehes Gorgy sau dar am pus foarte accentuat problema noi ceilalți membrii ai echipei de teatru printre care și eu să punem în scenă "Simple Coincidențe" de Paul Everac și toți au fost de acord. E o piesă nostimă și cred că am putea să o prezentăm cu succes. Problema e să putem face rost de textul în lb. maghiară. Horvath a spus că e de acord dacă găsim o piesă care să aibă o idee serioasă în sensul să spună ceva, nu o ratare să spunem așa. Comed. urmează s-o prezentăm și s-o montăm împreună cu repetițiile de la "Chef boieresc". Care o vom prezenta prima dată rămâne de văzut. Lumea e de părere să punem prima dată pe scenă piesa de actualitate, iar la Chef boieresc să lucrăm mai în voie până la primăvară.

Despre cariera cu "Cîine vârebond" am mai discutat

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

când s-a discutat problema repertoriului, versurile ce vor fi recitate
Eu i-am spus că am ales 2 poezii de Lesloffy Aladar, fiecare și-a
spus preferințele. această seară de poezie pe care intenționăm să o
organizăm în sala Sindicatelor. Acum a spus Horvath să ne rezumăm
la poeziile de dragoste după care vom organiza o seară de poezie unde
fiecare va recita indiferent ce poezii, printre altele a spus că putem
recita și din Kanydy Pandor indiferent ce lași autori, amintind și po-
ezia "Căine vagabond". Pe mine m-a interesat că de unde am poeziile de
Lesloffy. I-am spus: "Le-am căpătat de la cineva, nu știu când nu știu că
nu a fost cerute la mine. Apoi i-am arătat căia ul acesta în care am
câteva poezii preferate extrase din volumul lui, care a apărut în li-
brării dar eu nu am avut posibilitatea să-l procur."

Despre alte activități organizate de către soții
Horvath, cunosc despre unele predări efectuate de Horvath Firosko la
ședința Asociației Femeilor maghiare.

Despre activitatea cercului de lb. maghiară nu c-
nosc nimic.

Alte probleme referitoare la Horvath nu am, aș-
tept evenimentele care vor urma după sosirea lui Marki Zoltan. Despre
comentariile regizoarei Eva nu cunosc nimic, știu doar că a fost de
două ori lb. tov. Iloven, a stat pe la familia Horvath, nu să doarmă
ci a fost invitată la masă. Eu știu că e regizoare la T.V. - omână,
secția maghiară. Nu se cunosc mai de mult, cred că a venit aici prin-
tr-o altă relație. Sînt 99% că Bodor a trimis-o. Bodor e poet și zia-
rist la "Elore" și prin Comitetul de radio-t.v., secția maghiară, ști
că e prieten foarte bun al familiei Horvath și așa că de el a fost
trimisă această regizoare.

Horvath e foarte distent în ultima vreme cu toa-
ră lumea e extraordinar de nervos și foarte bănuitor, nu prea se po-
te discuta cu el,

Despre Ioo Ramas știu că a fost elev la liceul
nostru. Știu că era foarte atras de basmele și aneddoțele suzite în
Cireșoala și sub îndrumarea lui Horvath și-a notat de la diferiți
bătrîni. La cercul de lb. maghiară condus de Horvath le-au redactat
împreună le-au trimis la București. Editura a acceptat și a editat
carte de basme populare, titlul îmi scapă. A fost și el nu știu dacă
pentru vînzare. A mai fost de câteva ori la Biserița la Horvath pen-
tru materiale pt. că dă admitere la fac. de lb. maghiară.

Bistrița 4.02.1972 "1-33"

Inregistrat și redat Lt. Buliga V.

M.C. Materialul se referă la numitul Horvath Pell element național
șovin maghiar urmărit de noi prin d.u.i.

Sarcini: Inf. a fost înstruît să dea dovadă de multă subtilitate și
să se discute cu obiectivul aparent să dea impresia că se si-
mulează pe problemele...